

22. august 2017

Sundüürnikud nõuavad valitsuselt kompensatsiooni

22. augustil toimus Vabariigi Valitsuse omandireformikomisjoni koosolek, mida juhatas komisjoni esimees riigihaldusminister Jaak Aab. Päevakorras oli üürnike liidu poolt 2016. aasta septembris Riigikogule esitatud seaduseelnõu, mille toetamiseks oli liit kogunud 5114 allkirja ja mis lühidalt sisaldab nõuet kompenseerida omandireformi käigus tagastatud majade elanikele kodukaotuse kahjud.

Eesti Üürnike Liitu (EÜL) esindavad komisjonis liidu esimees Helle Kalda ja Riigikogu liige Heimar Lenk.

Kalda sõnul tõusis peateemaks arutelu selle üle, kas EÜL koostatud kompenseerimisseaduse eelnõu on juriidiliselt ja õiguslikult pädev või vajab rahvusvahelist ekspertiisi. Viimase ettepaneku tegi Rahandusministeeriumi riigivara osakonna nõunik Uku Hänni.

Hänni seisukohaga ei nõustunud Kalda, kelle hinnangul käsitleb kompenseerimine vaid väikest osa tervest omandireformiseadusest.

„See osa on jäänud tänaseni täitmata ning tuleks lahendada omandireformiseaduse piires,“ selgitas Kalda. „Vastasel korral tuleks nõuda rahvusvahelist ekspertiisi terve omandireformiseaduse kohta.“

Kalda lisas, et siis tuleks ekspertiisi anda nii vara tagastamise kui ka erastamise protsess tervikuna. „Siis tõuseb ka küsimus, kas selline laustagastamine, mis viidi läbi vaid ühes Ida-Euroopa riigis – Eestis, kas see oli õiguspärane tegevus?“, küsis Kalda.

Teine teema, mille tõstatasid mõned komisjoni liikmed, oli see, et EÜL-i eelnõu ei sisalda majandusanalüüsi. Kalda sõnul ei saagi üürnike liit kui mittetulundusühing, mis pealegi tegutseb ainult ühe omavalitsuse – Tallinna – piires, analüüsida riiklikult kehtestatud seaduse mõjusid.

„Meie ettepanek on, et tuleb kiiremas korras asuda koostada register tagastatud majades elanud elanikest ja nende korteritest. Seda peab tegema üleriigiline institutsioon, sest omandireform viidi läbi kogu Eestis,“ selgitas Kalda.

Kalda lisas, et kahtlemata on majandusanalüüs vajalik ja selle poolt Üürnike Liit kindlasti on. Siis saab vastata ka küsimusele, kui palju 50 aasta jooksul elanud põlvkonnad panustasid kogu Eesti elamumajandusse.

„Majade tagastamisel ja erakätesse andmisel jäi osa Eesti elanikke kõigest ilma, kuigi elamud sisaldasid ka nende tööd ja raha ning kogu omandireform maksti kinni ka kodust ilma jäänud inimeste maksurahaga. Kui koostame registri, siis näemegi täpselt, kui palju on kortereid ja neid inimesi, kes on õigustatud kompensatsiooni saama. Selle tuvastamine on riigi ülesanne, sest riik on selle oma kodanikele võlgu.“

Omandireformi komisjon kogunes täna teist korda. Esimene koosolek peeti märtsis. Vahepeal vahetus komisjoni esimees, kui endine riigihaldusminister Mihhail Korb lahkus ametist.

Kontakt: Helle Kalda 53449153

Stj Urmi Reinde EÜL tegevjuht 6272910

